

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob sobotah, četrtekah in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—

Naročnice je plačevati naprej na naročbo brez prištejane naročnine se uprava ne ozira.

Posrednice številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 avt. izven Trsta po 4 avt.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Posilana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnice, reklamacije in oglase sprejema upravništvo ulica Molino picolo št. 3, II. nadst. Naročnice in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame seje so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P ednosti je moč“.

Častitim našim gg. naročnikom!

Pričeli smo razposiljati nakaznice vsem onim gg. naročnikom, kateri niso še doposlali naročnine za tekoče četrtletje. Iz nakaznice je tudi razvidno, koliko dolguje vsak naročnik za pretečeno četrtletje. Prosimo, da se naročnina takoj dopošlje.

Upravništvo „Edinosti“.

Razmere na Primorskem.

(Dopis „Slovenca“).

Mislím, da mi ni treba obširneje opisovati zalestnih razmer v Primorski, saj je pač že znano več ali manj še tako priprostemu Slovencu širne domovine, koliko je trpel naš narod posebno o letošnjih volitvah od strani laške prenapetosti in surovosti in trpi še dan za dnem; pač pa bi rad omenjal nekaj drugega, kar nas mora žaliti in vznemirjati še v posebni meri.

Vsakdo ve, kako dobrodošel mu je v nesreči in tugi prijatelj, ki ga tolaži in osrčuje s svojim sožaljem in nagevarjanjem, naj se potolaži, in res, nesrečnež prenaša toli lažje vso nadaljno žalost, tugo ali tudi krivico.

Ta nesrečnež, ta teptanec in zaničevanec je sedaj naše primorsko ljudstvo. V stiskah in krivicah, ki se mu dogajajo, zre željno na okrog, da bi dobilo kakega prijatelja, kateri bi je potolažil, kateri bi sočutstvoval z njim, kateri bi mu vsaj kolikor toliko, če ne drugače, vsaj z dobro besedo malo olajšal in pomiril užaljeno in trpeče srce. Razume se, da si želi takih prijateljev v svoji bližini, v lastni deželi najbolj, želi si — kje pač drugod — nego ravno pri sodeležanih-Italijanih, o katerih je mislil do zadnjega, da je mej njimi vendarle nekaterih, ki niso še oslepeli v strasti, ki bi javno pripoznali, da se Slovencu res godi velika krivica, in bi mu skušali pomagati po svoji moči.

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

ROMAN.

— Francoski pisatelj Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

„To se mi je zgodilo“, je rekel, „da sem se moral uveriti, kako nevhvaležni in samoljubni so Rislerji... sami neolikanci. — Vesta-li, kaj sem ravno kar čul spodaj pri vratarju, ki me je pri tem porogljivo pogledal po strani? Le pomislita: Fran Risler je odšel... ostavil je hišo, mogoče tudi še mesto, ne da bi mi bil vsaj roko podal ter se zahvalil, da smo ga pri nas tako prijazno vsprejeli. Kaj pravita na to?... od vaju se tudi ni poslovil, kaj ne?... In vendar je jedva štiri tedne tega, kar je bil naš vsakdanji gost... šincer mu pa tega nočem očitati.“

Vsklik gospe Delobelleove je izrazil njeno osuplost in srčno žalost. Desirée pa ni žugnila besedice, niti se ni ganila — vedno ista ledena kepa. Celó medna žica, katero je baš sukala med prsti, se je enakomerno zibala kakor doslej.

„Pa naj še človek veruje v prijateljstvo“, je nadaljeval veliki Delobelle. „Kaj mi ima zopet ta očitati?“

Imel je fiksno idejo, da ga preganja sovraštvo vsega sveta. To je spadalo k stališču, ki je je zavzemal v življenju... bil je mučenik umetnosti.

Rahlo, z nekako materinsko nežnostjo — prizanesljiva ljubezen, katero vznjajo taki veliki

Toda ravno tam mu niso priveščili ni pomilovalnega pogleda! Da govorim jasneje!

Ni-li dolžnost katoliških Italijanov in njihovih glasil, da trezno presodijo javno pred svetom gnjile razmere v narodnem oziru na Primorskem, osobito v zadnjih mesecih? — Ni-li njihova dolžnost, kakor zavednih, vnetih katolikov, da obsodijo javno krivico, bodi si katero-koli — torej tudi gori omenjeno? — Vrše-li že svojo versko dolžnost, ako k vsemu trdovratno molče — češ, kaj je nam do narodnega boja?

Da, ali je to pravo katoličanstvo, da stopajo, rekel bi, pod isto zastavo nepravičnosti in krivice napram našemu rodu z najbolj zdvižanimi progresisti in židji?

Naši slovenski listi, „Edinost“, „Soča“ in „klerikalni“, „Primorski List“, so o tem že opetovano izrekli svojo sodbo; da, „Prim. L.“ je pred nedavno celo izjavil, da ne pozna Italijan, bodi liberallec ali klerikalec, v narodnem pršašnju in boju nobenega višjega idejela nego narodnost, — v tem pršašnju se druží sleherni Italijan v skupno delovanje s še tako sovražnim svojim liberalnim sorojakom. — Žid in duhovnik si stiskata roke v skupno delovanje proti Slovencu!

To je laško katoličanstvo! Listi à la „Eco del Litorale“, „L'Amico“ in drugi se ravnaajo, kakor so se kazali do sedaj, vedno po načelu: Slovenec ne more in tudi ne sme nikdar priti do narodne samostojnosti — Slovenec je sploh nekaj manj kakor kak drug narod, oziroma Italijan.

Da, še celo v cerkvi zatirajo takozvani „katoličani“ Italijani Slovenca in slovenski jezik.

Da to ni izmišljotina, o tem priča cela vrsta faktov letošnjega in tudi lanskega leta. Menda je obče znano, kako se zatira v Gorici in Trstu slovenski jezik po cerkvah: odpravlja se slov. petje (še ono malo, kar ga je bilo do sedaj); odpravljajo se slovenske propovedi in se usiljujejo laške,

otroci, ima v sebi vedno nekaj materinskega — je skušala gospa Delobelleova utolažiti svojega moža, dobrikala se mu ter je večerji njegovi dodala nekaj posebno dobrega. Siromak je bil prav resno užaljen. Vsa odhoda Frana Rislerja je bilo znova izpraznjeno mesto vednega gostitelja, katero je poprej zavzemal starejši brat njegov, in stari igralec se je spominjal mnogih prijetnostij, ki jih je izgubil.

A s to sebično, površno žalostjo je bila združena istinita, neizmerna žalost... žalost smrtonosne sile in zaslepljena mati je ni spoznala. Le svojo hčer pogledaj, nesrečnica! njeno prozorno bledost, brezaolzne oči, ki žareče strmi pred-se, kakor bi se misli kakor pogledi upirale v nekaj, kar je vidno samo njim. Poskusi odpreti bedno, žalosti polno dušo; izprašuj otroka; pripravi revico k temu, da bode govorila, pred vsem pa jokala, da bode rešena bremena, pod katerim omaguje, da njene od solz zatemnele oči ne bodo mogle več videti v praznosti tiste grozne, nezname stvari, katere se oklepajo s takim obupom.

Ah! koliko je žená, v katerih je matizamorila soprogo — tu se je mati morala umakniti soprogi. Za svečenico malika Delobellea, ki ga je molila vsa izgubljena, je bila hči le za to na svetu, da se posveča istemu bogočastju, da kleči pred istim žrtvenikom. Obe sti imeli v življenju le to nalogo, delati za slavo velikega moža ter ga tolažiti v preziranju njegove nadarjenosti. Vse drugo je bilo

in to, nota bene, po takih cerkvah, v katere dohaja največ Slovencev.

Zatirajo pa slovensčino po največ upravitelji dotičnih cerkvá kar na svojo roko. Koliko se je že čitalo o tem v naših časnikih, da posebej omenim „Primorski list“! Koliko si je P. L. prizadeval lani in letos radi propovedi in petja pri sv. Antonu v Gorici! Vidé, da je zaman vse vpitje, je opetovano prosil „katoliškega“ „Eco del Litorale“, naj pojasni in objavi svoje menenje o tem, — naj se vsaj izjavi, da to ni pravično in prav, da se še celo v cerkvi zatira in prezira slovenski jezik — toda zaman je prosil, ni dobil odgovora! S tem je dosti povedano!

Dobro znane so tudi razmere v tržaških cerkvah in mej vsemi posebno v Rojanu. Lani je dobil rojansko župnijo č. gosp. Jurca (Jurizza). Kako veselje je zavládalo o tej priliki v tržaškem Izraelu; „Piccolo“ in listi podobne barve so ga proslavljali kakor še nikogar, dobro vedoči, da niso mogli dobiti boljšega apostola italijanizacije v Rojanu. Prirejale so se mu velike ovacije o priliki umeščenja, ki pa so bile ob jednom žaljive demonstracije poštemim in miroljubnim slovenskim Rojancem.

Tržaško iredentovsko mesto je kar kupoma romalo opetovano gospodu župniku se poklanjat in ga častit ter mu svetovat, kaj vse naj ukrene. In niso se motili v njem. Koj začetkoma se je vedel kar najradikalneje; slovensko petje od tedaj bolj in bolj gine v cerkvi — propovedi laške so se pomnožile — komu v prid? — Rojancem ne! Ljudstvo, poprej tako pobožno, se bolj in bolj pohušuje nad takim počenjanjem, gorečnost verska popušča; stari razsodni in izkušeni rojanski možje si brišejo solze, majaje z glavami, češ, kam smo prišli! Mladina se vzgaja sedaj v narodu nasprotnem duhu. Tako počenjanje menda ni v cerkvenem duhu, zakaj to še celo odvaja mlade duhove od

nič. Nikdar ni opazila gospa Delobelleova, kako je Desirée najedenkrat zarudela, kadar je Fran stopil v sobo, nikdar ni opazila na to, kako je ljubeča deklica zuala o vsaki priliki po čudnih ovinkih govor navesti nanj, vedno njegovo ime vpletati v razgovore, s katerimi sti se kratkočasili na delu. In vendar se je to godilo že nekaj let, od tistih davno minolih dnij, ko je Fran na vse zgodaj, ko sta mati in hči prižgali svetilnico za svoje delo, odhajal v Ecole Centrale. Tudi za tisto sanjarsko molčanje se ni zmenila nikdar, v katero se pogrezajo srečna, zaupna mlada srca s svojimi nadami za bodočnost; ako je tam pa tam, čudeča se, da je Desirée najedenkrat umolknila, mimogredé vprašala: „Kaj pa ti je?“ je bilo treba deklici samo odgovoriti: „Prav nič“, in za trenutje pretrgane misli materine se bile zopet na prejšnji priljubljeni poti.

Tako ta žena, ki je znala čitati v srcu svojemu možu ter razlagati sleherni gubo olimpijskega, nevažnega čela njegovega, za ubogo svojo Zizi niti trenutje ni gojila tiste bistroidne nežnosti, s katero se v toliko pomlaja tudi postarna, ocvetela mati, da lahko postaja prijateljica svojega otroka, zaupnica in svetovalka njegova.

To je najpogubnejši upliv nezavedne sebičnosti moža, kakoršen je bil Delobelle; s tem vznjaja sebičnost tudi v drugih, v svojem obližju.

(Pride še.)

verskega daba. Kdor nima prilike, da bi se pričel o tem, temu zadostuje, da čita tržaške slovenske liste, in ti gotovo ne pretiravajo! Da se pokaže č. gosp. Jurca tudi od politične njegove strani, zadostuj eden slučaj, itak že znan in dosti razpravljan po „Edinosti“. Za časa državnozbornskih volitev, posebno pa ob času borbe in agitacije proti velezaslužnemu Nabergoju, se je gospod Jurca vedel popolnoma nasprotno proti Slovencem. V njegovem župnišču so se shajali tržaški zagriženci in irredenti, in po poročilu „Edinosti“ so se čali iz njegovega stanovanja različni Slovenci žaljivi in celo izdajski klici. Da, še celo na njegovih vratih so bili več dni različni, Slovenci žaleči napisi! — Dosti!

(Zvršetek pride.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 8. maja 1897.

Državni zbor. Seja zbornice poslancev minole sobote je bila veliko mirneja, nego je bilo pričakovati po prejšnjih viharjih. Poročevalec „Politike“ sodi, da je bila ta relativna mirnost posledica dvoboja, ki ga je imel prejšnjega dne. germanski junak Wolf z českim poslancem Hořico. Lekcija je torej pomogala.

V tej seji se je završila razprava o predlogih za obtožbo ministrov — završila popolnim porazom Nemcev, kajti predlog za prehod na dnevni red preko teh predlogov je bil vsprejet z veliko večino. Desnica je glasovala kompaktno, žnjo tudi poslanci poljske opozicije. Govornik teh poslednjih, posl. dr. Danielak, je zaklical Nemcem: „Prava kultura ne poseza po pravicah drugih narodov!“ Glavne odstavke iz tega izbornega govora prinesemo po stenografskem zapisniku, istotako tudi izjavo slov. posl. Šusteršiča, ki je prav srečno posegnil v debato.

Za tem so prišli na vrsto nujni predlogi o razmerah na Primorskem. Prvi je utemeljeval svoj predlog posl. dr. Gregorčič. Govoril je dve uri in je navel celo vrsto kričečih izsledov, kako se postopa se Slovenci na Goriškem. Med govorom Gregorčičevim so bili ital. poslanci vidno vznemirjeni in so neprestano z vsikliki posezali v govor. Govor prinesemo po stenogr. zapisniku.

Še jedenkrat: enakopravnost in enakoveljavnost. Povedali smo že, kako nezmišeln je nauk nemških nacionalcev, po katerem so jedni narodi več vredni, drugi pa manj. Tako razlikovanje je nedopustno, ako je tudi res, da so se jedni narodi razvijali hitreje, drugi zopet počasneje. Saj je notoriška istina, da narodi niso sami krivi, ako se niso mogli razvijati tako brzo kakor njih sosedje. Temu so navadno krivi zgodovinski dogodki. Jugoslovani n. pr. so morali zaostati v napredku vsled turških invazij, ko je azijsko barbarstvo pustilo naše zemlje. Ko so puško v roki in neprestano morali stati na straži, seveda niso mogli misliti na svoj kulturni razvoj. Ali pa je to dokaz, da so manje „vredni“, to je, da nimajo sposobnosti za kulturni razvoj? Ali je to dokaz, da Jugoslovani nimajo bistrega razuma, da so brez vrlin, da niso pristopni kulturi, da so sploh bitja niže vrste? Kaj takega trditi more le nemški fanatizem. Ali je možno trditi, da so Slovani brez zaslug za kulturo, da so divje pleme, da morajo ostati za vedno podrejeni drugim narodom, le zato, ker so jim zgodovinski dogodki potiskali v roko orožje in jim zabranjevali, da se niso mogli razvijati? Ali je naš zaostanek v oni strašni dobi, ko je tekla kri v potokih po naših pokrajinah, posledica naše „manje vrednosti“? Ali vzamimo izgled iz življenja posamičnih ljudi? Sin bogatina ima na stotine sredstev, da lahko povspesuje svojo izobrazbo. Sin siromaka nima takih sredstev. Naravna posledica temu je, da sin siromaka napreduje počasneje. Ali pa je to dokaz, da ima sin siromaka manje talenta, da je manje vreden? Gotovo ne! Nasprotno: na tisoče je izgledov, da so pošteneji značaji in koristniši ljudje v svoji zdreli dobi oni, ki so se razvijali počasneje in lastnim naporom. Delovanje v zdreli praktični dobi kaže, kdo je več „vreden“. Tako je tudi z narodi. Dajte narodom prilike, da se bodo mogli razvijati, dajte jim sredstev za izobraževanje, in potem še le, ko dorasejo v svojem razvoju, bode možno soditi, ali so kaj vredni ali ne! — Nemoi utemeljujejo svojo namišljeno večo

„vrednost“ se svojimi zaslugami za kulturo. Teh zaslug jih nočemo kratiti. Pripoznavamo jih, ker so resnične. Toda vprašati jih moramo: kako bi bilo žujih kulturo, ako bi bil koji drugi narod žnjimi postopal tako, kakor postopajo oni z nami? Ako bi jih bili sosedje nasilno ovirali v razvoju? Ali bi se bili povzpeli na selanjo stopinjo svoje „kulture“? Ali bi ne bili tudi oni ostali narod manje „vrednosti“? Slučajno stanje kulture torej še ni nikak dokaz večje ali manje vrednosti? Kaj, ko bi danes drugi zasramovali njih, kakor zasramujejo oni nas? In ako se že govori o zaslugah za kulturo, in ako bi tudi hoteli pripoznati stanje kulture merilom za „vrednost“ narodov, potem pa Slovani že celo nismo manje „vredni“, ker imamo ogromnih zaslug za evropsko kulturo. Mi smo branili Evropo se svojimi hrbi pred barbarstvom, mi smo omogočali razvoj tudi — nemški kulturi. Ne, gospoda: mi Slovani smo vredni prav toliko kakor vi! In ker smo vredni, zahtevamo svoja prava.

Grško-turška vojna. Grško-turška vojna je stopila v nov in menda zadnji stadij. Grška vlada se je obrnila do viasti za posredovanje. Poslaniki vlasti so obljubili takoj, da se hočejo potruditi v tem zmislu. Tudi sultan da ni nasproten miru. Turška ne bode zahtevala nikake pridobitve na teritoriju, ampak le nekateri strateški važni kraji ob meji naj pripadajo zopet k Turški. Pač pa bode Turčija zahtevala odškodnine.

Različne vesti.

Umrli je v Gornjem Gradu na Štirnem g. Anton Perne, odvetniški kandidat. Akademsko društvo „Triglav“ je izdalo osmrtnico in je poskrbelo, da se bode darovala sv. maša zadušnica za tem bivšem članom rečenega društva.

Poročil se je gospod odvetnik dr. Alojzij Franko z gosposi Gabrijelo Doljakovo v Solkanu. Novoporočencema naše čestitke.

Veliki koncert na korist družbe sv. Cirila in Metoda, ki ga prirede vsa pevska društva iz mesta in okolice, bode ali zadnjo soboto tega, ali prvo soboto meseca junija. Pevska društva so naprošena torej, da se poprimejo vaj z vso zaresnostjo. Ako katero društvo še nima not, naj se takoj obrne do predsednika „Slov. pevskega društva“.

Boj za pravico slovenskega jezika — na grobeh! Tržaškemu Slovencu Franu Primožiču je umrl otrok dne 20. marca. Žaljuoč oče je hotel prirediti mal nagrobni spomenik svojemu otroku. V ta namen je šel pred kakimi tremi tedni na tukajšnji magistrat z dotičnim napisom. Tam pa so mu odgovorili: „Ako napravite napis italijanski ali nemški, bode stvar rešena kratkim potom, ako pa hočete sloven., morate napraviti prošnjo, kolekovano seveda. Našemu možu vendar ni šlo v glavo tako jednostransko postopanje in šel je osebno na namestništvo. Tu so mu seveda odgovorili, da na same besede ne morejo storiti ničesar, ampak uložiti mora pisano pritožbo. In tako umrlo dete še sedaj nima spomenika, ker si slovenski jezik ne more priboriti pravice niti na grobeh.

Malenkostna dogodba je to, a le na prvi pogled. V resnici pa le jako značilna in žalostna, ker kaže, kako daleč seza jeza laške gospode proti nam.

Nič ne bi imeli proti temu (ker vemo, da je opravičeno), ako na magistratu zahtevajo pisane prošnje in koleka, ako bi vedeli, da se postopa z vsemi jednako, ako ne bi vedeli, da se sicer take stvari rešujejo brevi manu in brez sitnosti in stroškov za stranke! Tako pa, ko vidimo, da uživata ugodnosti tudi Italijan iz Italije in Nemeč iz rajha, dočima se nam, domačinom, stavljajo vse možne zapreke, da smo torej glede svojih pravic daleč tam v kotu za inozemci — nas to mora žaliti in ogorčati. Slavna vlada bi morda vendar lahko našla kako sredstvo, da bi prišla v okoliš takemu krivičnemu, jednostranskemu in žaljivemu postopanju od strani magistrata nasprotni avtohtonemu prebivalstvu slovenskemu? Ali ne? Mar smo pa vendar to, za kar nas je te dni označil nemškonalionalni zblaznenec Wolf: ljudje manje vrednosti, državljani II. vrste? Ali smo res ptice na nebu, na katere sme streljati, komur se — zljubi?! Te dni je razsodilo državno sodišče, da občinska avtonomija ne sme segati tako daleč, da bi kršila ustavne pravice državljanov in zakone enakopravnosti jezikov v vsem javnem življenju.

Oprostite, naše skromno menenje je tako-le: občinska avtonomija že celo tam ne bi smela žaliti drugih jezikov, kjer jej tega ne prepovedujejo le ustavni zakoni, ampak tudi človeško čustvovanje, ono čustvovanje, ki je lastno tudi najdivjim ljudem, spoštovanje do onega kraja, kjer kraljuje božji mir in kjer mrtvi spe svoje nevzdržano spanje... Ne, tam na grobeh, kamor človek stopa nekakim svetim strahom, kjer postaja mehak, tudi če mu je sicer duša iz kamena — tam na grobeh, vsaj tam naj bi ne bilo viharjev narodnih strasti, vsaj tam naj bi ne hreščali odurni glasovi sovraštva.

Kako naravna, kako človeška in zajedno kako sveta je ta naša želja, želja po miru na grobeh! Ali niti ta želja, da bi se spoštovalo veličastvo smrti, niti ta želja se nam noče izpolniti. Dejstvo, da proganje v nas noče potihnuti niti pred vratmi grobišča, je zrcalo naših odnošajev. Žalostna slika zares v tem žalostnem zrcalu.

Čim bolj mrzijo oni naš jezik, tem bolj ga moramo spoštovati mi! Pod tem naslovom nam piše „pripust slovenski rodoljub“:

Užaljenega srca, užaljen v svojem rodoljubju Vas prosim, spoštovani g. urednik, da mi odgovorite dobrohotno: kod in kako naj hodimo po Trstu mi siromašni Slovenci, da ne bi bili nadlegovani in žaljeni ob vsakem koraku?!

Te dni sem si kupil zadnjo številko „Brivca“. Ne zmené se za nikogar, šel sem po trgu pred vojašnico in čital medpotoma omenjeni list. Kar se mi je ponosno približal neki italijančič. Drzno je pogledal, kaj čitam in me potem ljuto pogledal, opazivši, da čitam slovenski list. Pristavil je nesramno: „Kvesto že ščavo!“ Jaz pa, ne bodi len, sem ga vprašal: „Kaj briga to vas, ali sem vam dal povoda, da me pitate s ščavom?“ On pa: „Te konošo, de ke rasa ti šon, porko di ščavo!“ Postopanje tega lahoniča je lepo pojasnilo k vprašanju: Kdo ščuva?

Torej sužnji smo, nič drugega kakor sužnji! Tako nam pravijo na uradih, tako nam pravijo po družbah, tako nas psujeje po javnih ulicah.

Toda nam ne gre to v glavo, da bi bilo še sužnje v Avstriji, pod avstrijsko vlado.

In zakaj naj bi bili sužnji ravno mi? Mar ne plačujemo davkov kakor drugi, mar ne pošiljame svojih sinov v vojno kakor drugi, mar ne nosimo državljanske zvestobe v svojem srcu — še bolj nego marsikdo drugi? Mari nas jemljejo v vojake zato, ker smo sužnji? Gotovo ne! Marveč nas kličejo na obrambe domovine zato, ker imamo vse lastnosti pravih državljanov, ker smo svobodni državljani. Ako pa radi in vestno vršimo dolžnosti svobodnih državljanov, potem smemo zahtevati tudi pravic svobodnih državljanov, smemo zahtevati svobode in — spoštovanja od vsakogar!

Na vsako zasramovanje našega jezika bodi odgovor le jeden: čim bolj mrzé naš jezik oni, tem bolj ga moramo ljubiti mi! In to ljubezen kažimo povsodi in ob vsaki priliki: doma in v javnosti. Ponosni bodimo na svoj materini jezik in proklestvo onemu, ki se sramuje glasov, v katerih ga je mati učila moliti Boga! Nobeno zasramovanje naj nas ne preplaši, da ne bi se kazali Slovenci. Ako bi se plašili pred zasramovanji, ako bi iz strahu pred izzivači si ne upali že se svojo govorico kazati svojega slovenskega rojstva, ako bi potajevali svoj jezik le v ta namen, da se izognemo neprijetnim prizorom z ljutimi nasprotniki: pokazali bi s tem le to, da smo res sužnji, a oni da so naši gospodarji — tirani! Mi pa nočemo biti sužnji, ker smo svobodni državljani, ki ne poznajo strahu pred — tirani.

Srbski kralj in pa črnogorska princa. Srbski kralj je imenoval črnogorskega prestolonaslednika, princa Danila, polkovnikom, princa Mirka pa kapitanom v 9. srbskem pešpolku, čigar častni lastnik je knez črnogorski.

„Blag“ „capovilla“. Iz sv. Križa nam pišejo: V naši vasi imamo voznika Stefana Floreninija, ki se svojim konjičem siromašno preživlja sebe in svojo družino. Ta voznik vozi tudi navadno bolnike v tržaško bolnišnico. — Naš vaščan Ivan Bogatec je hudo bolan, tako, da je moral v bolnico. Ker pa so ljudje silno revni, šla je žena Bogatecova h capovilli, da bi jej dal listek, da bi jej ne trebalo plačati voznika. Prvo vprašanje capoville je bilo: Kdo naj popelje bolnika? A ko je

čul, da je še stara navada, da bolnike prevaža rečeni Florenini, popadla je jeza „blagega“ capovillo in je zarezal nad ubogo ženo: Tisti pa ne, Jakoba Tenceta morate najeti! Seveda, ta Jakob Tence diši po cikoriji in „kogumarjih“. Na zopetno vprašanje, zakaj ne bi smel peljati Florenini, je zarenčal capovilla: „Zato, ker je na veselici kričal živio! in posebno zato ne, ker je njegova hči pevka društva Skala“. Ali niso blagi ljudje to! Zato torej, ako je kdo zvest svojemu rodu, treba mu trgati zaslužek izpred ust!

Res blagi dobrotniki našega ljudstva so ti „capoville“.

Žalosten dogodek. Z Opčin nam poročajo, da so pred sinočnem orožniki z a b o l i 21letnega Ivana Sosiča Antonovega. Po došlem nam poročilu je bilo to skrajno postopanje orožnikov povsem neopravičeno, toda mi se hočemo vzdržati za danes in nočemo navajati nikakih podrobnosti. Konstatujemo pa, da ni bilo nikakega pretepa ali izgrede in da so danes odveli v zapor tudi očeta in brata ranjenčevega. Ostvari spregovorimo se-le potem ko bomo poučeni povsem zanesljivo in podrobno. Sosiča so prepeljali v bolnišnico.

Svoji k svojim! Večkrat smo že pojašnjevali, kako si tolmacimo mi geslo „Svoji k svojim!“ Naše stališče je tako: slovensko ljudstvo naj kupuje le pri svojih trgovcih, a trgovci naj gledajo, da z dobro postrežbo, primernim blagom in primernimi cenami omogočajo ljudstvu praktično izvrševanje načela „Svoji k svojim!“

Rekli smo bili tudi, da bi bilo krivično zahtevati od našega ljudstva, da mora kupovati od svojih slabeje blago in za više cene. To izjavo našo treba razumeti čam grano salis, to je, ista ne more veljati za vse slučaje. Iz Gorice se nam poroča na primer, da so goriški Italijani začeli sedaj ponujati svoje blago za vsako ceno z očitnim namenom, da bi uničili konkurenco od slovenske strani. V takem slučaju je postala seveda stvar drugačna, kajti od slovenskega trgovca ni smeti zahtevati, da bi dajal blaga pod ceno, ker bi s tem uničil samega sebe. V tem slučaju moramo zahtevati od našega ljudstva, posebnost pa od malih trgovcev po deželi, toliko požrtvovalnosti in toliko rodoljubja, da se ne dajo premamiti po tem laškem manevru, da bi iz malenkostne dobičkarije grešili zoper svojo narodno dolžnost in ovirali zapričeto delo za osamosvojenje naše na gospodarskem in trgovskem polju. Slovenski trgovec je storil svojo dolžnost v polni meri, ako nudi popoštenega blaga po poštenih cenah. Več ni smeti zahtevati od njega. Posebnost ne moremo zahtevati, da bi se spuščal v divjo konkurenco, da bi razmetal svoje blago za nizke cene in v svojo očevidno izgubo. Kakor ne bi hoteli, da bi se trgovec brezvestno okriščal na našem ljudstvu, zlorabé geslo „Svoji k svojim“, tako pa tudi ljudstvo ne sme zahtevati od trgovca več, nego more nuditi. V tem zmislu moramo opominjati slovenske odjemalce kar najzaresneje, da naj nikar ne gredo v past, ki jim jo nastavljajo sedaj Lahji se svojimi sramotno niskimi cenami! Laški veliki trgovci so navihani in vedo, kaj delajo. Oni si mislijo in računajo: dajmo jim, nevednim ščavom, sedaj nekoliko ugodnosti, dokler ne bo uničena slovenska konkurenca, potem, no potem, ko bomo mogli zopet diktirati cene, nam že povrnejo z bogatimi obrestmi, kar smo jim — posodili. Še enkrat torej, slovenski odjemalci po deželi: ne dajte se varati in mamiti po laškem manevru, po nizkih cenah, ki vam dajo le hipnega dobička! Ostanite vztrajni, ustvarite trdno organizacijo! Zadovoljni bodite, ako vam večji slovenski trgovec nudi poštenega blaga za primerne cene! Ako bi se dali premamiti po nizkih cenah, zagrešili bi se tudi zoper svojo lastno korist, ako bi bili tako nespametni v tem resnem trenutku, v tem trenutku, ko smo začeli imenovati nasprotniku, ko se je jel isti tresti v strahu, da so minoli tisti časi, ko je po svoji volji izžemal naše ljudstvo; ako bi v tem trenutku, ko smo jeli resno misliti na gospodarsko osamosvojenje, dali voditi od malenkostne sebičnosti. Pokažite Slovenci, da znate stati na višini svoje naloge! Gorje, ako se pokažemo majhne v velikih in resnih trenutkih!

Iz Trsta nam pišejo: Sprejmite, gosp. urednik, par vrstic iz rok priprostega človeka. V večernem izdanju od minole sobote ste poročali usmiljenim srcam slovensko ženo, katere mož je v bolnišnici.

Danes mi je bila priložnost dana, da sem šel v bolnišnico, da bi obiskal tistega reveža, nekdanjega prijatelja svojega, ter zvestega narodnjaka.

Šel sem v III. oddelek, v trdni veri, da ga najdem tam, kakor navadno. Mislimi si pa morete, kako sem se prestrašil, ko so mi povedale postrežnice, da se je že pred desetimi dnevi tako hudo zmešal, da so ga morali prenesti v VIII. oddelek, v oddelek blaznih. — Podal sem se tja, ali ni mi bilo dovoljeno videti ga! Žalostnim srcem sem obstal ravno pred oknom tiste sobe ter poslušal nekoliko časa te uboge reveže. Nekateri so peli, drugi so preklinjali, nekateri zopet jokali, kaj pa ubogi Česnik? Oči so se mi zarosile, ko sem zaslišal tudi njega, pa ne preklinjati, tudi ne peti, temveč zabuhlim glasom je klical: „Živijo naš cesar! Živio naš oče Nabergoj!“ — Videl sem, da še sedaj v bolezni ne miruje, ker ni dobil legitimacije o zadnjih volitvah.

Torej pogledite, gospod urednik, še sedaj v taki bolezni mu ni zamrl narodni čut.

Kar pa se tiče njegove žene, je pa v resnici v žalostnem položaju. Tudi ona je res boleha vsled skrbi in pomanjkanja, tako, da si ne more prislužiti ničesar. Veliko zaslužnje bi si torej zadobil pri Bogu oni, ki bi ji pomagal v taki potrebi in stiski. — O bližnim spoštovanjem

ostajam Vam udani *Narodnjak*.

Iz Rojana nam pišejo: Samo nekatera vprašanja bi imeli do prečastitega škofijskega ordinarijata: Kdaj bode nehal župnik rojanski se svojimi izzivanji? Ali ni še zadovoljen gosp. župnik, da smo razdraženi malone — vsi, kar nas je pravih Rojančanov? Ali naj jeza in razpor rasteta še dalje? Ali je italijanizacija res glavni smoter cerkve? In sledujoč: ali visokočastiti ordinarijat res nima nikakega sredstva, da bi storil kraj temu početju?

Na večernici minole nedelje je naznanil gosp. župnik iz-pred oltarja — nam slovenskim župljanom, nam, ki se neprestano borimo za pravice svojega slovenskega jezika — seveda v italijanskem jeziku: „Dragi mi župljani, naznanjam vam razveseljivo vest, da bo dem prihodnji teden imel tri italijanske propovedi, seveda zvečer po blagoslovu“.

Kaj pa meni, gospod župnik, da slovenska propoved ni potrebna za nas? Ali nas hoče res siliti, da moramo poslušati propovedi, katerih ne razumemo? Ali mera še ni polna? Ali še ne ve, da nas s tem le draži?

Iz Kopra nam pišejo: Gospod c. k. profesor Julij plem. Kleinmayer, ta znani dobrotnik slovenskim gojencem, mož, ki je tekom 20 let svojega službovanja na Primorskem vzgojil mnogo vrlih učiteljev in učiteljic ter jim vcepil ljubezen do šole, do omike in do materinega jezika, praznoval je v nedeljo dne 9. t. m. petdesetletnico svojega rojstva, kar naznanjamo s tem širšim krogom in posebno pa prečastitemu učiteljstvu na Primorskem. Bog nam živi še mnogo let našega prof. Kleinmayerja!

Skušnjo učiteljske usposobljenosti napravili so v Kopru dobrim vspehom: gg: Godina Andrej, učitelj v Trstu, Jelovšek Fortunat, učitelj v Leskovci na Štajerskem, Kodrič Artur, učitelj v Lomu pri Kanalu, Križman Fran, učitelj v Levpi pri Kanalu in gospodičini: Marica Katiansky, učiteljica v Trebčah, okolice tržaške, in Josipina Šlunder, učiteljica v Kobaridu. Vsem mladim močem kličemo: „Delajte v prid narodu in domovini!“

Za družine radi volitnih izgredev zaprtih okoličanov. V gostilni Frana Valetiča se je nabralo: Skočir Ivan 20 nvč., Anton Pahor 50, Gasparo Anton 50, Amalija Berbuč 20, Matijo Jurent 10, Žilina 5, Franjo Valetič 50, Kelhar Jožef 20, Dobrila 10, Gustav Manuko 10, Krebel Ivan 10, Semolič Jožef 10, Franjo Pegan 10, Varič Franjo 10, Bergoč Franjo 10, Bizjak Jožef 10, Rodošek Anton 30, Greser Jožef 10, Kožak Marija 10, Domajno Leopold 20, Rihterič Jakob 10, Makove Fran 10, Lipolt Anton 10, Ščuka Ivan 10, Kaučič Vincenc 10, Alojz Voinar 10, Jakob Jurca 50, Alojzija Valetič 20, Josip Levec 50, Silvester Balič 20, Ivan Domajko 10, Jos. Kranjc 50, Taučer Josip 20, Tomazič 10, Gorup Ivan 50, Gasperič Josip 10, Čudvod Matej 20, Taučer Josip 10, Rože Josip in Roza 50, Rože Miha 10, N. N. Kraševac 10, Sinkovič Ivan 10, Grabner Anton 20, Nusdorfer Ivan 10, Pahor Karol 10,

Martelanc Adolf 10, Škamperle Ivan 10, Frank Andrej 10, Mislej Matej 10, Anton Žuko 20, Alojz Černe 20, Cerkevnik Vincenc 10, Tornič Ivaa 50, Urek Ivan 10, Zetko Matija 20, Posega Jakob 20, Štrukelj Jakob 10, Švagelj Josip 10, Rebek Ivan 20, Žnidarič Lovro 10, Škerk Franjo 6.

O priliki zabave pevskega društva „Velesila“ v Škednju v gostilni gosp. Antona Sancin-Kudro 9 gl. 30 nvč.; v gostilni gosp. Ivana Sancin Toč, nabralo se je 3 gl. 58 nvč.; V gostilni gosp. Iv. Sancin-Kotal v Škedaju, nabralo se je 40 nvč.; gosp. Matej Rebec, trgovec v Škednju, daroval je 40 nvč.; narodni gođci v Škednju so darovali 2 gl. 25 nvč.

Ivan Štefe v Ljubljani je nabral 9 gl. 03 nvč. od naslednjih gospodov: Anton Koblar, kurat 2 gl., I. Turk, občinski svetnik 2 gl., I. Jakopič 1 gl., I. Fortuna 20 nvč., V. Bahar 1 gl. 16 nvč., Svatek 17 nvč., L. Kocmur 1 gl. 50 nvč., Neimenovani 50 in Neimenovani 50 nvč.

Zaradi piva — pravda namesto denarja. Ne-ka Dunajska zavarovalna družba je vskratila dedičem nekega lastnika pivarne izplačo zavarovane svote 15.000 gl. Dotičnik je nedavno umrl v svojem 40. letu. Zavarovalna družba trdi, da bi bil mož živel najmanj še 30 let, da ni popil vsaki dan po 20 litrov piva. Ta družba je ustanovila, da je možno posamičnemu človeku popiti po 16 litrov piva na dan, toda kar je več, to ubija. Dediči tožijo družbo.

Spomenik Carnotu. Departement (okraj) Charente na južnem Francoskem je povzdiguil spomenik bivšemu predsedniku francoske republike, marjornemu Carnotu. Spomenik se je razkril dne 2. t. m. Preprost je, toda jako lep, delo domačega kiparja Rasula Verleta iz Angoulema. Na visoki podstavi dviga se poprse Carnotovo: z desne strani prinaša krilat genij žrtvi Caserio-vi mučenško palmo, na podnožju na levi strani pa sedi žalujoča ženska, predočujoča tužjočo Francijo. — Ta harmonična skupina je postavljena v Angonlemkem parku.

Ženske domobranci! Prav za prav bi morali reči: domobranke. To je najnovejša pridobitev amerikske ženske emancipacije. V državi Kolorado imajo namreč ženske že dalje časa volilno pravo in smejo nastopati tudi kakor porotnice v civilnih in kazenskih razpravah. Sedaj je pa zakonodajstvo države Kolorado vsprejelo načrt, glasom katerega smejo domobranstvu države pripadati tudi ženske. Zakona pa ni še podpisal gubernern, da bo deljaven. Le-ta da se nekoliko ustavlja, toda le zaradi tega, ker v načrtu ni nič rečeno, kakšno uniformo naj nosijo domobranke.

Čuden vzrok samomoru. V mestu Okrisku se je ustrelil 23letni pravnik Karol Buschmann zaradi tega, ker se mu je zavrnila prošnja za neko službo, katero bi bil dobil, da je znal češki.

Iz življenja nekega osla. V nekem mestecu na svetu ima gospodar osla, kateri pa mu je le malo v korist. Pred par dnevi pustil ga je, da se nekoliko v svobodi pase. Kar naenkrat je bilo slišati strašno kričanje. Kaj se je zgodilo? Osel je malone ubil nekega 7letnega dečka. Obdeloval ga je s kopiti, da mu je polomil kdo zna koliko kostij. Gospodar rabijatnega dolgouha je moral seveda v zapor. — Pred par leti je bil isti osel nekega dne vprežen v mal voziček. Ko je došel do lesenega mosta, nikakor ni hotel preko. Neki seljak se je domislil rešitve: z gospodarjem sta izpregla osla, ga prijela vsak pri enem koncu in ga hotela prenesti preko mosta. Toda sredi mosta se je osel otrešel tako živo, da sta oba moža posedla na most, ter šel in se mirno postavil pred voziček in gledal prav tako po oslovski, kakor da se ni nič dogodilo. Ni preostajalo družega, nego gospodar je moral poiskati drugo pot, brez mosta.

Voda Beaufort - Spontin

iz vreleca v

Neudorf-u pri Karlovih varih

je najbolja in najzdraveja pijača, ker razven dvojne ogljenčeve kisline od magnezije ima v sebi tudi 32% naravnega ogljenčevega kislica.

Zastopstvo za Trst, Istro in Primorje

Siegfried Hochwald

TRST — Via Giotto — TRST.

Tak je naslov lista, ki ga je prišel na Dunaju izhiti po trikrat na teden znani novinar dr. Dorn. Za trgovce bode ta list jako koristen, ker bode priobčeval mesečna in letna poročila avstro-ogerskih konzulatov in drugih za trgovce važnih priobčil. Priobčevanja tega lista so tem več vrednosti, ki prihajajo iz zanesljivih uradnih virov.

Koledar. Danes (11.): Manert, škof; Gandolf, opat. — Jutri (12.): Paukracij, mučenec; Epifanij škof. — Prvi krajec. — Solace izide ob 4. uri 41 min. zatoni ob 7. uri 10 min. — Toplota večeraj: ob 7. uri zjutraj 7 stop., ob 2 pop. 11.5 stop. C.

Loterijske številke, izrebane dne 8. t. m.:

Trst	63,	32,	58,	11,	42.
Linc	40,	22,	55,	74,	15.

Narodno-gospodarske stvari.

Kako naj se brani proti peronospori.

Dvogovor mej učiteljem in vinogradnikom.

Spisal I. S. Fojačev.

(Dalje.)

Domovina peronospore in razvoj iste.

Vinogradnik. Hvala lepa, gosp. učitelj, na razjasnilu. Oprostite, ako stavim malo opazko na to. Meni se zdi, da se ne motim, ako trdim, da bi se mogla uničiti peronospora tudi s tem, ako bi se uničil zimski plod, zimsko seme, kajti na tak način bi se omejevalo razvijanje iste.

Učitelj. Da, da, bravo Matija. To ste zadel prav dobro. Da bi bili vsi posestniki vinogradov pravi in pridni vinogradniki, vneti za svoj in za občni blagor, lahko bi se skupili in sklenili, da je treba uničiti, sežgati vse one dele trt, ki so bolehal na peronospori. Ne trdim, da bi se lahko vse uničilo v enem ali dveh letih, ali ipak bi se škoda lahko zmanjšala s tem. Po tem bi se nam ne bilo bati, da bomo imeli prazne kleti in kislo vino, kakor je imamo letos, in seve tudi ubožstvo, ki navadno sledi temu. Vlada bi morala celo odarovati take pridne vinogradnike in druge pa, lene, kaznovati.

Vinogradnik. Eh, tudi jaz bi bil, gospod učitelj, vašega menenja in rad bi kaj takega storil, ali mislim, da bi bil ves moj trud zastonj in le čas zgubljen. Kaj bi imel jaz od tega, ako bi ne sledili mojemu primeru gospodarji sosednih mi vinogradnikov? Prvi vetrič bi prenesel iz njih vinogradov seme peronospore v moje in evo me spet tam, kjer sem bil popred.

Učitelj. Da, da Matija, vi imate popolnoma prav! Vsi oni deli trte, ki se odstranijo, bi se morali sežgati koj po trgatvi — to je, ako je dozorelo mladje in je režemo že v jeseni. Ali tudi perje bi bilo dobro pobrati, kajti ravno v njem je največ zimskega ploda. Seveda tu bi bilo treba, da vam slede vsi, ne samo bližnji, temuč tudi bolj oddaljeni vinogradniki; združiti bi se morali in se obvezati, da izvede vsakdo to težko, a velevredno delo.

Vinogradnik. Obljubujem vam, gospod učitelj, da bodem to svetoval vsem prijateljem svojim in gledal tudi, da se izvede. Navduševati hočem jih k delu, kajti zginoti morajo ti nesrečni in žalostni časi, ko imamo le prazne kleti in kisla vina; povrniti se mora oni krasni čas, ko smo prepevali ob polnih majolikah.

Dozvolite, gospod učitelj, da vas nadlegujem še z drugim vprašanjem. Ne bi li bilo dovolj, ako bi po trgatvi dajali zeleno perje kakor krmo, a suho uporabili za steljo v kravjih in prašičjih hlevih.

Učitelj. Ne, ne, dragi moj; seme bi se nahajalo v tem slučaju še na boljem. Tudi v gnoju bi obdržalo svojo kaljivost, vzlic raznim izpremembam, ki jih prebije gnoj. Nič drugega ni, nego ogenj, ki nam lahko uniči tega groznega neprijatelja.

Vinogradnik. Je-li res, da bi ne smeli rabiti za gnoj niti drožja, ki smo je dobili od omehkuženih grozdov?

Učitelj. Da, da res je, kajti vrtnje, ki se je vršilo v moštu, ni uničilo kaljivosti semena peronospore. Tako bi počelo zopet kliti ob ugodnem vremenu. Drožje in trop bi smeli še le potem rabiti kakor gnoj, ako smo zgali iz njega „tropinovca“.

Vinogradnik. Jaz mislim, da bi bilo dovolj, ako bi se zakopale tropine globoko v zemljo.

Učitelj. Ne, dragi moj — kajti z vsakoletnim kopanjem bi jih spravili zopet na vrh — s tem dakako tudi seme peronospore, ki ni še poginilo in spet bi imeli omehkužene vinograde.

Vinogradnik. Po takem moramo sežgati tudi tropine.

Učitelj. Ne, tropine, ki hočemo upotrebiti za gnoj, se dajo na sledeči nači očistiti od peronospore! Polije se jih z vodo, v kateri je raztopljen vitrijol; in sicer se vzame na 100 litrov vode 1 kilo vitrijola. Na to treba skopati jamo in pometati vanjo tropine, katere polijemo z gori navedeno tekočino. Tako bi se lahko ravnalo tudi s perjem, katero, ako je sežgano, nam ne daje skoro nikake koristi.

Vinogradnik. Torej bi ne bilo niti treba žgati, kakor ste mi pravili popred.

Učitelj. Dakako ne. Oni, ki ne rabi odpadkov, „saramente“, za gorivo, bi lahko te sesimal na male kesce, polil z omejeno tekočino in tako bi dobil dober gnoj. Troški bi ne bili veliki in s tem bi se mnogo pripomoglo k uničenju peronospore.

Vinogradnik. Moj prijatelj mi je pravil, da ne napada peronospora vseh trt jednako. Je-li to res?

Učitelj. Da to je res, da ne prenašajo peronospore vse trte jednako. Jaz sem prepričan, da je to največ odvisno od lege vinograda samega, od zemlje, od veče ali manje mokrote, ki vlada v njem in potem od vremena sploh. Naše domače trte so skero vse jednako podvržene peronospori. (Pride še.)

Najnovije vesti.

Dunaj 10. Nj. Veličanstvo cesarica je danes odpotovala v Kissingen na zdravljenje.

Carigrad 9. Turki so zaseli Volo. Edhem paša je uvel turško administracijo. Turški vojaki upravljajo varnostno službo.

Atene 9. Govori se, da se sklene premirje. Začela so se pogajanja za sklep miru.

Grška vlada je naprosila vlasti, naj nalože svojim admiralom na Kreti, da dovoze grškim vojnim ladijam vkrcati s Krete odhajajočim grškim vojakom.

Atene 10. Vlada je prijavila vlastim, da je odpzvala s Krete 25 častnikov, 2 stotniji sapérjev in 400 pešcev. Podaniki vlasti so se po tej prijavi ponudili k posredovanju pod pogojem, da Grška brez pritška zaupa Evropi svoje koristi. Grška sili na to, da se nekoliko premeni ta pogoj.

Zobobol olajšujejo zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani

(Dunajska cesta)
katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k Vis. prejasne gospe prestolonaslednice-udove nadvojvodinje
Štefanije
Steklenica velja 20 kr.

Dr. Alojzij Franko

Gabrijela Frankova voj. Doljakova

poročenca.

V SOLKANU, dne 10. maja 1897.

Posebno obvestilo se ne razpošilja.

Trgovinske brojavke in vsti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.00 7.01 Pšenica za maj-juni 1897 7.47 od 7.49 Oves za jesen 5.33—5.35. — Rž za spomlad — — — — — Koruza za maj-juni 1897. 3.40-3.41
Pšenica nova od 78 kil. f. 7.85 7.90 od 79 kil. 7.90 7.95 od 80 kil. f. 8.—8.05 od 81. kil. f. 8.05 8.10 od 82 kil. for. — — — — — ledmen 5' — 8' — prosa 5.80—6.25.

Pšenica: Ponudbe in povpraševanje. sredne. Prodalo se je 3600 met, st., cene mirne ali stalne. Vreme: lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor for. 11.65 do ——. Novi po f. 11.80 zopet mirno.

Praga. Centrifugal novi, postavljeno v Trstu s carino vred. 30.50 31.25 Concassa 32.75—33 — — — — — 33.50 33.75 v glavah sodin 38.—

Praga. Kava Santos good average za maj 49.— za september 50.— stalno.

Praga. good average za maj ——. za september 41.—, za december 41.75 za marc 42.—, mirno.

Dunajske cene 10. maja 1897.

Dražavni dolg v papirju	101.85	101.95
„ „ „ srebru	101.85	101.90
Avstrijska rentna v zlatu	122.55	122.55
„ „ „ krouah	101.35	101.40
Kreditne šecje	362.90	360.50
London 30 let.	119.55	119.55
Napoleon	9.52 1/2	9.52
20 mark	11.72	11.72
100-italij.	45.95	45.95

NOVOST!
Karneval v Rimu v letu 1897.
Mark Avrelj, voz Romn, voz Venere z angelj-m ljubezni itd.



Ustopnina 20 novč. otroci 10 novč.

OLJE.

Pošilja se od 5 litra naprej in na debelo.



Pošilja se od 5 litrov naprej in na debelo.

Acquedotto št. 9. (nasproti „Latteria Svizzera“)

Ima se veliko korist in velik trud se prišpara, ako se poslužuje pri l. spediciji in slov. firmi za olje, kis in mlo. Postrežba je točna, hitra in vrči so trajni. Prevzemajo se pošiljatvo za celo Primorsko, Kranjsko, Štajersko in Trst prosto na dom, ostavi vrč na domu brez are. Jedino olje l. 28 nč., fino 32—36 nč. l. finejše 56—60 nč. l., ekstrafino 64—72 nč. l. — Kis vinski in oiperski po jako nizki ceni. Milo kuhinjsko 18 nč. K., fino 24, finejše 26—28 nč. K. Velika zaloga mila (šajfo) za toaleto po smernih cenah. Udani **Anton Široc**

Maznanilo.

Spodaj podpisani raznašalec lista „Edinost“ ki je zajedno URAR priporoča se toplo p. n. ob činstvo za popravljanje vsakovrstnih ur. Udani **Fridrik Colja**, vratar hiše št. 8 via Solitario

Tržne cene

(Cene se razumeje na debelo in s carino vred.)
Domači pridelki.

Številka	Ime	Cena od for.	do for.
100 K.	Koks	11.50	11.75
	Mandoloni	6.75	7.25
	svetlorudeči	7.—	7.25
	temnorudeči	8.50	8.75
	kanarček	7.75	8.—
	bohinjski	7.25	7.50
	bell veliki	5.50	—
	„ mali	6.—	—
	zeleni, dolgi	6.—	—
	„ okrogli	6.—	—
	mešani hrvatski	65.	70.—
	štajerski	8.75	—
	Maslo fino štajersko	9.75	—
	Fečmen št. 10	11.50	—
	„ 9	—	—
	„ 8	—	—
	Selje kranjsko	—	—
	Repa	—	—
	Krompir	2.0	2.70
	Proso kranjsko	8.—	8.60
	Leča, kranjska	—	—
	špoh ogerski	58.—	59.—
	Mast	49.—	50.—
	Kava Mocca	150.—	152.—
	Ceylon Plant. fina	170.—	171.—
	„ Perl	180.—	182.—
	Portoriceo	156.—	158.—
	Java Malang	134.—	136.—
	Guatemala	132.—	134.—
	San Domingo	134.—	136.—
	Malabar Plant.	—	—
	„ native	—	—
	Laguayra Plant	—	—
	„ native	—	—
	Santos fini	110.—	112.—
	„ srednje fini	103.—	105.—
	„ srednji	99.—	100.—
	„ ordinar	92.—	93.—
	Rio oprani	—	—
	„ najfinji	106.—	108.—
	„ srednji	100.—	101.—
	Šledkor Centrifugal I. vrste	31.25	31.50
	Concassé	33.—	33.25
	v glavah	35.—	35.25
	razkosani	34.25	35.50
	Bis italijanski fini	28.50	28.75
	„ srednji	23.—	23.25
	Japan fini AAA	17.—	—
	„ srednji	16.50	—
	Rangoon extra	13.—	13.50
	I.	11.—	11.50
	II.	10.25	10.50
	Petrolej ruski v sodih	19.—	—
	v zabojih od 29 kil.	6.15	—
	Olje italijansko najfinejše	65.—	66.—
	„ srednjejše	62.—	64.—
	bombažno, amerik.	28.—	29.—
	dalmatinsko	31.—	32.—
	Limon Mesinski	3.—	4.—
	Pomaranče	3.—	4.—
	Mandeljni Dalmatinski	57.—	59.—
	„ Bari	62.—	64.—
	Pinjoli	87.—	89.—
	Boščič Dalmatinski novi	—	—
	„ Pulješki	7.75	8.—
	Štokve Pulješke	—	—
	„ Grške v vencih,	16.—	16.50
	Saltanine	46.—	54.—
	Vamperli novi	32.—	33.—
	Oljabe	39.—	41.—
	Modra galica	24.—	—
	Polenovke srednje velikosti	46.—	47.—
	„ velike	—	—
	„ male	—	—
	Slaniki v velikih sodih	—	—
	„ v 1/2	—	—
	Zveplo	7.—	7.50